

Коучинг, як новітня складова професійно-особистісного розвитку сучасного педагога

*Ю.М. Гребеніченко
КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти»
Біла Церква, Україна*

Сучасне суспільство вимагає інноваційного мислення фахівців будь-якої сфери задля формування високорозвиненої економіки та якісної сфери послуг країни європейського спрямування.

Стають актуальними нові професії, зокрема коучинг, призначенням якого є сприяння людині в досягненні її життєвих цілей, розвитку та успіху.

Термін коучинг (англ. coaching) означає процес, під час якого людина або група людей навчаються й одержують навички, необхідні для їхньої підтримки.

Коучинг в освітньому просторі є досить новітньою складовою, тому розвиток цього напрямку є надзвичайно актуальним, зважаючи на провідну мету освіти щодо формування нової генерації усебічно розвинених особистостей.

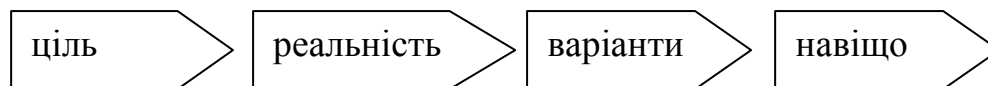
Основними векторами освітнього коучингу є:

- розвиток особистості як пріоритетний напрям в освіті;
- розкриття потенціалу індивіда для максимального його використання;
- допомога розвивати компетенції й усунути обмеження для досягнення особистісно значущих та стійких змін у професійній та особистій сферах життя;
- допомога вчитися у співпраці та відокремити цілі та завдання й розробити план дій щодо досягнення цих цілей.
- Вчитель нової школи покликаний: наставляти, тренувати й надихати – тобто бути коучем з професійними навичками та аксіологічними якостями.

Перед педагогом-коучем постають ***освітні вимоги та завдання***, серед яких:

- діагностика і моніторинг освітнього процесу, що дозволить враховувати і прогнозувати зміни, які відбуваються в результаті застосування інноваційних програм і технологій;

- створення умов, спрямованих на ефективну організацію процесу пошуку учнем шляхів досягнення важливих для нього цілей і вибору оптимального темпу просування вперед;
- освоєння інноваційних методик і технологій;
- визначення ключових моментів коучингу:

Кожне заняття педагога-коуча завжди починається з огляду трьох питань що зроблено, що вдалося, що можна було зробити краще.

Серед дієвих *методів педагогічного коучингу* виділяють наступні:

- *метод конкретних ситуацій* (шлях до вдосконалення власних знань можливо прокласти лише через розгляд, вивчення та обговорення конкретних проблемних ситуацій);
- *емоційного стимулювання* (в основі цього методу навчання лежить принцип формування пізнавального інтересу шляхом створення позитивних емоцій до запропонованого виду діяльності, підвищення зацікавленості та мотивації до навчального процесу);
- *створення ситуації пізнавальної дискусії* (у дискусії народжується істина, а пошук істини завжди викликає посилену зацікавленість темою);
- *«Мозаїка»* (метод розподілу обов'язків у групі, коли розподіл здійснюють самі учні та несуть за даний розподіл відповідальність);
- *метод проектів* (метод, що виводить діяльність учнів на новий, навчально-науковий рівень де вони вчаться самостійно проектувати).

Коучинг вирішує проблему відсутності мотивації. Основна особливість і відмінність коучингу – сприяння тому, щоб людина сама навчилася, а не навчити її.

Без особистісної зацікавленості в навчанні коучинг втрачає будь-який сенс, адже особиста мотивація є основою коучингу та запорукою досягнення поставлених цілей.

Важливо, щоб педагог-коуч міг професійно розповісти про механізми, парадокси та вплив мотивації на результат. Це стимулює розвиток та сприяє досягненню потенційних можливостей учнів. Проте варто наголосити на тому, що коуч має налаштовувати та мотивувати учнів не лише на досягнення мети та отримання результату, але й на набуття досвіду під час самого процесу навчання.

Провідною ідеєю освітнього коучингу є благополуччя педагога, яке досягається плідною взаємодією коуча та учня щодо досягнення взаємовизначених цілей, проте, прийняття рішення здійснюється завжди наставником.

Коучинг ґрунтується на співпраці між вчителем та учнями, де педагог ефективно організовує процес пошуку учнями кращих відповідей на питання, що їх цікавлять; допомагає розвиватися, закріплювати нові навички і досягати високих результатів у своїй майбутній професії.

Співпраця в площині коучингу допоможе зрозуміти, чому учні не змогли виконати завдання, допоможе спланувати дії для знаходження оптимальних шляхів і навчитися чинити у майбутньому інакше.

Педагог-коуч сприяє вдосконаленню і максимально ефективному використанню особистісних якостей індивідів, про які більшість або не здогадується, або здогадується, але не використовує як основу для подальшого руху вперед. Він стимулює учнів до більш глибокого усвідомлення своїх цілей, ресурсів і обмежень, допомагає визначити напрям розвитку особистості взагалі і професійного розвитку зокрема.

Таким чином діяльнісний розвиток педагога-коуча спрямований на мотивуючу взаємодію, розкриття потенціалу учнів та дієвий результат. В сучасному освітньому середовищі педагог-коуч повинен створити спеціальні умови, спрямовані на розкриття особистісного потенціалу учня для досягнення ним значних особистих цілей в оптимальні терміни, в конкретній предметній галузі знань та улюблених занять в цілому.